

Sobota

Nr. 13.

2. Grudnia 1848.

Wychodzi nakładem redakcyi trzy razy na tydzień, w każdy Wtorek, Czwartek i Sobotę zawsze w objętości przynajmniej jednego arkusza. Przedpłata dwumiesięczna za Listopad i Grudzień wynosi w Tarnowie 1 Złr. 50 gr. M. K. — dla odbierających pocztą 2 Złr. M. K. — Przedpłata miesięczna dla odbierających Gazetę w Tarnowie w biurze redakcyi wynosi 50 gr. M. K. — Pojedyncze numery sprzedają się w biurze redakcyi po 6 gr. M. K. — Prenumerować można w Tarnowie w biurze redakcyi, w najlepszej księgarni, tudzież we wszystkich urzędach pocztowych. Przyjmują się prywatne odczyty i ogłoszenia wszelkiego rodzaju, doniesienia literackie, księgarskie, przemysłowe i rolnicze; wiadomości dotyczące się sprzedarzy i kupna, dzierżaw, poszukiwania nauczycieli urzędniów i t. p. za opłatą od wiersza, za pierwszy raz 4 gr. a za każdy następujący po 2 gr. w Monecie Konwenyjnij.

Sejm w Kromieryżu i nowe ministeryum.

Tyle jeno pewna, że sejm w Kromieryżu wolności nieugruntuje — a ducha wolności żaden Windischgrec zatrzeć niezdolna. — Takie wyrzekliśmy zdanie w gazecie naszej z 4. Listopada, i zdaje się, że tak twierdząc nie byliśmy fałszywym prorokiem. Już pierwsze posiedzenie sejmu w Kromieryżu pokazało nam, czego się z tamąd spodziewać, a raczej obawiać mamy. Bo czyż mógł kto dopuścić, aby się znalazło 124. deputowanych, którzyby przy wyborze prezesa sejmu swoje głosy Strohbachowi dać mogli, temu samemu Strohbachowi, którego 6. Października r. b. w Wiedniu znaleziono na tajnej konferencyi u Latuora, przeciwko któremu na sejmie w Wiedniu nawet zaskarżanie o zdradę stanu wniesiono! A przecież tak się stało dnia 22. Listopada, i chociaż Smolka prezesem obrany został, jednak za Strobachem 124 deputowanych głosowało. Po takim doświadczeniu niemogła nas już żadna uchwała sejmu w Kromieryżu zadziwić i byliśmy pewni, że ten sejm na żądanie nowych ministrów wszystkie swoje czynności i uchwały z Października r. b. za nieprawne i nieważne uznać gotów. Niemniej też pewni prawie jesteśmy, że jeżeli ministrowie gotową jaką konstytucyą do przyjęcia sejmowi przedłożą, takową tenże sejm bez wszelkiej odmiany przyjmie. A przecież nadarza się w tej chwili sposobność zażądania ze skutkiem sankeyonowania takiej konstytucyi, jakąby sam sejm bez wszelkiego wpływu kamaryli dla ludów Austrii uchwalić zechciał. — Do zaprowadzenia porządku na Węgrach potrzebuje rząd w tej chwili mniej więcej 40. do 50. milionów ZIR. M. K. podobnie jak potrzebował 20. milionów na uśmierzenie anarchistów w Wiedniu. Przez pożyczkę niepodobienstwo zebrać dzisiaj taką sumę, bo już niemaż dla zabezpieczenia jej żadnej hypoteki, i dla tego Rotszyldy, Epsteiny i t. d. kłaniają się nisko wprawdzie, lecz pieniędzy nawet na wyższy procent dać niechęć. Bank narodowy, chociaż zaledwie jednę dziewiątą część z wypuszczonych w obieg banknotów gotowizną pokryć jest w stanie, mógłby jeszcze, lecz jedynie w skutku uchwały sejmu, potrzebnej sumy dostarczyć, puszcżając znowu w obieg kilkadziesiąt milionów biletów bankowych. Wniosek taki, lub temu bardzo podobny niezadowolnienie wkrótce przez ministeryum sejmowi przedłożony będzie, gdyż inaczey minister skarbu niestroiłby znowu tej tak dobroduszenie uśmiechającej się miny, jak w ówczas kiedy prosił sejm o kredyt 20. millionów, a jego Ekscellencyja minister spraw wewnętrznych Franciszek hr. Stadion nieobziłby wizyt terazniej-

szemu prezesowi sejmu, któren przed kilku laty za zbrodnicę stanu na szubienicę był skazany!

Otóż rząd koniecznie i niezbędnie potrzebuje pieniędzy, a z groźnego tego kłopotu tylko sejm wyratować go może. A zatem korzystając z nadarzającej się sposobności, powinien sejm co rychlej uchwalić konstytucyą duchowi czasu i potrzebom ludów Austrii odpowiednią, i dopiero w ten czas, jak taka konstytucyja przez monarchę sankeyonowana, przez niego i przez armię zaprzysiężoną zostanie, należałoby podać rządowi pomocną rękę, i wydzwignąć go z niebezpieczeństwa, pod którego brzemieniem łatwo mógłby uleść.

Lecz możnaż się spodziewać takiej energii po sejmie, któren co tylko że niewybrał Strobacha za swego prezesa? — A poczeiwi, lecz prawie zawsze aż do zbytku szlachetni nasi polscy deputowani, widząc rząd nad przepaścią, uniesieni wspaniałomyślnością swoją, czyż niebędą się kontentować obietnicami pp. ministrów? — Jak zaś ci panowie dotrzymują obietnic, jak szanują nawet cesarskie przyrzeczenia, tego doświadczyliśmy już stokrotnie, i doświadczamy teraz najdobitniej, gdzie cały kraj pod opiekę praw wojennych i wiernych gro-mad oddany!

(Ze wsi)

U nas tu objeżdżają komisarze, i podobno zapowiadają włościanom patentowe areydzioło dzisiejszego ministra spraw wewnętrznych; na co to się przyda, nikt nie wie, bo nasi włościanie już tak obalamuceni, że jeżeli dawniej nie wiele mieli pojęcia, dzisiaj zapewne nie rozumieją, a co pewna, nie dadzą się z taką, jak pierwój łatwością uwikłać.

Z całego zatem ogłaszania tyle dla rządu korzyści wypływa, że my i świat cały się przekona, co to może dobrze zrozumiana i wypełniana konstytucyja. Śmiejemy się zatem tak z tego, jak i z tryumfów z Lutego 1846. i Listopada 1848. roku. Oni nam puszcżają finfy, bo teraz ich żniwo, a może i my kiedyś z radości podskożemy.

Co się tyczy epuracyi gwardyi, ta z nas zdjęła wielki ciężar, bo wszakże gwardya do rewolucyi nigdy zdolną i przeznaczoną nie była, jak to nam ś. p. gwardya Lwowska dowiodła, jeżeliśmy zaś ją wspierali, to tylko dla tego, że była instytucyą narodową. Zakaz noszenia orła tak jest śmieszny, że dziwić się należy, jak gubernialni urzędnicy mogą się takimi drobnostkami zatrudniać; powinniśmy raczej zapobiegać powszechnemu bankructwu kraju, myśleć nad poskro-

mieniem kradzieży i rozbojów. Że jednak nic niema złego, coby na dobre nie wyszło, na tym zakazie zyskaliśmy tyle, że tę biedną ptaszynę nie będą kalać ręce profanów, myśmy ją z czapek odjęli, ale w sercach naszych znajdzie ona przytułek. Daliśmy tyle razy dowody, że nie chcemy rewolucyi, a gdyby kto był innej myśli, ten wie z historii, że one bez gwardyi i malowanych orłów udać się mogą.

Tak więc chciano nam dokuczyć, a nas to tylko rozśmieszyło, i zabawna rzecz, że właśnie nielegalne gwałcenie praw konstytucyi i wszelkich innych co dotąd obowiązywały, spotyka nas, cośmy tak troskliwie chronili się zejść z drogi legalnej.

Tarnów 2. Grudnia. Na ostatniem posiedzeniu rady nar. uchwalono wysłać do monarchyi i do sejmu deputacyą z zaskarżeniem przeciwko gwałceniu konstytucyi i nadużyciom, jakich się tutejszo krajowe władze dopuszczają. Wyznaczona deputacya, ile nam wiadomo, niemyśli jeszcze o wyjeździe — a czas drogi. — Z resztą należałoby także korzystać z *pomyślnych* okoliczności, i starać się o to, by ta deputacya niebyła w końcu *musztardą po obiedzie*. —

Kraków 29. Listopada. Dziś w kościele ś. Anny odbyło się nabożeństwo, jako w rocznicę 29. Listopada. Msza była śpiewana z muzyką. Publiczność nie była bardzo liczną, zapewne dla tego, że nie było żadnego uwiadomienia ani w dziennikach, ani przez afisze, donoszącego o miejscu nabożeństwa i o godzinie w której miała msza ś. się odbyć.

Kraków 30. Listopada. Wczoraj wieczór około godz. 10. złodziej obdzierał jakąś kobietę na plantacyach pod biskupim pałacem. Na krzyk jej nadbiegł policyant i gonił rabusia uciekającego ku ulicy poselskiej plantacyami, wołając: łapaj! Żołnierz stojący na warcie pod bramą kryminalnego więzienia zawołał ze swojej strony! *halt! wer da?* a nie otrzymawszy od uciekającego odpowiedzi, dał ognia i na miejscu trupem go położył.

Lwów 24. Listopada. Szkoły gimnazyalne i licealne mają rozpocząć się z przyszłym miesiącem, na uniwersytecie zaś w bieżącym zimowym półroczu żadnych odczytów nie będzie, a to dla braku miejsca, gdyż uniwersytet ledwo na lato może być wyrestaurowany.

Lwów.... Stan obleżenia trwa ciągle. Szkoły, dzienniki, gwardya ciągle w zawieszeniu. Za to w ruskiem seminaryum teatr ruski, na który uczęszczają Rusiny w małej liczbie, konserwatorzy Niemcy i dzieci gubernatora.

Posiedzenie Sejmu ustawodawczego z 27. Listopada.

Przy otwarciu posiedzenia było 296. obecnych deputowanych.

Smolka. Mamy odczytać zaległe protokoły z 28. 29. i 31. Października tudzież z 22. Listopada.

Paul. Stenograficzne raporta ostatniej sessyi zaczynają się od słów: 52. posiedzenie. Zachodzi tutaj wielka pomyłka, bo wynikałoby z tąd, że wszystkie posiedzenia między 5 Października i 22. Listopada odbyte są nieważne, ponieważ posiedzenie z 5. Października było 51. A ponieważ najjaśniejszy pan te posiedzenia jako prawomocne uznał, przeto wniośże, by raporta stenograficzne zrektifikowane zostały.

Smolka. Uważam to jako pomyłkę druku, i wydam stosowne rozkazy w tej mierze.

Hellrigel oświadcza się przeciwko czytaniu owych protokołów, ponieważ te posiedzenia odbyły się pod wpływem teroryzmu, a zatem rząd miał prawo do odroczenia sejm (powszechne sykanie z lewej strony).

Rieger także żąda, by tych protokołów nieczytać, ponieważ one nie są protokołami sejmu, bo posiedzenia nie odbywały się z wszelką wolnością. On sam niebył na tych posiedzeniach, bo się obawiał losu Laturora. Przyjąć te protokoły znaczyłoby uznać 6. Października. Na zarzut, że cesarz sankcyonował uchwałę względem podatków, odpowiada, że to wolno było cesarzowi, *bo on nie jest odpowiedzialny* (sic!) — Co się zaś tyczy byłego ministryum, do tego odwoływać się niemożna, bo to ministryum posłało pod Wiedeń Windischgræca, przeniosło sejm do Kromieryża, a z drugiej strony urządzało obronę Wiednia. Chcąc uznać te uchwały, potrzebaby wystąpić przeciwko Windischgræcowi.

Szuzelka. Upodliłbym się, gdybym odpowiadał na zarzuty, jakie robi Rieger stronnictwu, do którego należą. Ja z moimi przyjaciółmi niewachamy się przyjąć wszelkiej odpowiedzialności za to, cośmy czynili. Przed tym sędzią, który jest i nami Windischgræcem, chętnie usiądę na ławie grzeszników. (*Huczne oklaski*). Cesarz w owym patencie swoim niewyrzekł, że posiedzenia sejmu mają być zawieszane. Po otrzymaniu tego patentu, po 22. Listopada uchwalił sejm w zupełnym komplecie deputacyą do najjaśniejszego pana. Cesarz przyjął i uznał te deputacyą, jako prawomocną deputacyą sejmu ustawodawczego. Teraz ustępuje głosu Braunerowi, by podobnie jak poprzednik miał zarzuty. Ja na nie nic więcej nieodpowiem.

Brauner. Uważa prorogacyą sejmu jako konieczność. Uznając te protokoły, trzeba uznać najnieodroczniejszą rewolucyą z jej skutkami.

Hellrigla wniosek brzmi: protokoły mniemanych posiedzeń sejmu ustawodawczego z 28. 29. i 30. Października niemają być jako takie uznane, i przeto niepowinny być czytane.

Kański wnosi by głosować otwarcie.

Rieger żąda balotowania.

Przystąpiono do głosowania według wniosku Kańskiego. Obecnych przy głosowaniu 277. deputów. Z tych głosuje 143. za wnioskiem Hellrigla, 124. przeciw wnioskowi. 10. głosów niegłosowało. Poprzednio oddaliło się 19.

Zaraz po tem głosowaniu, zjawili się ministrowie: Schwarzenberg, Stadion, Bach, Bruck, Kraus, Cordon i Thinfeld.

Smolka odczytał bilet gabinetowy cesarza z 19. Listopada upoważniający ks. Schwarzenberga do złożenia nowego ministerstwa. Poczem Schwarzenberg do zgromadzenia miał przemowę mniej więcej następującej treści:

Panowie! W skutek wezwania najjaśniejszego pana zgromadził się tutaj sejm ustawodawczy w celu prowadzenia dalszych obrad (*zur Fortsetzung der Berathungen*) nad konstytucyą. Gdy nas zaufanie cesarskie do rady ministryalnej powołało, niezapoznawaliśmy trudności zadania, i wielkości odpowiedzialności tak względem tronu jako też narodu. Przyjmujemy z radością najjaśniejszego pana władzę rządową *wraz z odpowiedzialnością*; a to z mocnym postanowieniem niedopuszczania z jednej strony żadnego antykonstytucyjnego wpływu, a z drugiej niedozwolenia mieszania się do władzy wykonawczej. Dalej zapewnię że jakiego zdania którenkolwiek z ministrów będzie, to samo zdanie podziela cała rada ministryalna. Chcemy szczerze monarchii konstytucyjnej — a chcemy ją wybudować na ro-

wnych prawach i rozwoju wszystkich narodowości, jako też na równości wszystkich obywateli w obliczu prawa, która ma być zapewniona przez publiczność we wszystkich gałęziach życia politycznego, a wspierana przez wolne gminy i przez wolny rozwój wszystkich części kraju we wszystkich sprawach wewnętrznych, w połączeniu z silnym rządem centralnym. Spodziewamy się że konstytucją przez zgromadzenie uchwalicie się mającą w jak najkrótszym czasie Jego cesarskiej Mości do sankcjonowania przedłożyć będziemy w stanie. Wspomina dalej o wynagrodzeniu pańszczyzny i innych ciężarów, o wolnym urządzeniu gmin, o przeistoczeniu sądownictwa, o zniesieniu sądów patrymonialnych, o seiscłém odłączeniu administracji od sądownictwa, o zapobieżeniu nadużyciom druku, o uporządkowaniu praw względem stowarzyszenia się, o urządzeniu gwardyi narodowych. Przrzeka że w krótko w Wiedniu prawa wyjątkowe zniesione będą. Zapewnia szanowanie narodowości w Lombardzko-Weneckim królestwie. (?) Zapewnia, że w Węgrzech siłą oręża pokój przywrócony zostanie.

Suzelka zapytał ministrów, czyli nowo mianowane ministerjum od chwili objęcia swego urzędowania przyjmując odpowiedzialność za wszystko, co się w Wiedniu i na Węgrach dzieje, lub czyli tam ciągle dyktatura wojskowa rządzić będzie. To nie tylko jest antykonstytucyjnie, ale historia uczy dokąd takie postępowanie doprowadzić może. I z Austrii historyi możnaby przykład taki przytoczyć, którego zresztą bliżej niechce wskazać. Nie tak dynastyi nieszkodziło, jak owe krwawe sady w Wiedniu. Zapytuje wreszcie co rząd względem Bluma uczynić zamysła.

Schwarzenberg. Ministerjum postanowiło odpowiadać na wszelkie interpellacye dopiero po wspólném porozumieniu się w radzie ministrów. Tak się też i teraz stanie.

Dalej odczytano protokół z 22. Listopada. Po odczytaniu Rieger wnosi, aby wyrazi: «p. prezes Smolka otwiera posiedzenie? — zmienić na: p. wiceprezes Smolka.

Brestel sprzeciwia się wnioskowi, ponieważ przez przyjęcie wniosku Hellrigla tylko posiedzenia z 28. 29. i 31. Października jako nieważne uznane zostały. W przeciwnym zaś razie wypadałoby także sankcjonowaną przez cesarza uchwałę sejmu na pobór podatków zezwalającą, za nieważną uważać. Wniosek Riegera upadł.

Smolka zawiadomia, iż deputowani Doliak, Slanik, Gehntzer, Potocki, Pillersdorf i Zamojski złożyli swoje mandaty poselskie.

Przyjęto wniosek Machalskiego, aby wezwać dep. Hulpern, by w przeciągu 8. dni do sejmu przybył, gdyż inaczej na jego miejsce nowe wybory rozpisane będą.

Lohner zwraca uwagę na potrzebę nowego prawa rekrutacyjnego. — Następne posiedzenie odbędzie się we czwartek 30. Listopada.

Wiedeń 26. Listopada. Wydziały uniwersyteckie po różnych budynkach publicznych rozłożone zostały i mają rozpocząć kursa z d. 10. Grudnia. Wątpią aby ławki przepelnione były.

Jutro pierwsza nastąpić ma próba jazdy na kolei żelaznej, gdyż już naprawiono mosty w czasie oblężenia miasta zniszczone. — Wieść niesie, iż Węgrzy wzięli szturmem obóz serbski pod St. Thomas.

Wiedeńska gazeta z 28. Listopada donosi, że generał Windischgræc zważywszy, że w Węgrzech panuje oczywiste

powstanie i że przeto niemożna cierpieć w Wiedniu urzędu, zawisłego od ministerstwa węgierskiego, zważywszy dalej, że taki urząd przez obecność swoją w stolicy monarchii austriackiej mógłby służyć jako środek do niebezpiecznych zabiegów i do zakłucenia publicznego bezpieczeństwa — postanowił urzędujących tutaj węgierskich radców stanu Grzegorza Barla i Michała Platty do zawieszenia swego urzędowania i do opuszczenia Wiednia w przeciągu 24. godzin zmusić. — Pytamy więc, kto rządzi monarchią austriacką, czy cesarz konstytucyjny, czy też antykonstytucyjny generał?

Czechy. Praga 24. Listopada. Wielu deputowanych czeskich pozostało jeszcze w domu aby raczej usunąć się od głosowania na prezydenta, aniżeli głosować za Strohbachem, do czego by ich niezawodnie pod słowem zmuszono.

Węgry. Gazeta Zagrzebska z 25. Listopada donosi, że miasto Arad 10. Listopada w wieczór znowu po piąty raz od 9. do 2. po północy, a nazajutrz od 40. do 12. godz. bombardowane było. Niema już domu, którenby nie był znacznie uszkodzony, a przecież miasto dotąd się nie poddało.

Wiedeńska wieczorna gazeta z 28. Listopada donosi, że węgierski pułk infanteryi Mariassy został rozbity i do więzienia do Berna odprowadzony, z powodu, że chciał uciec i połączyć się z Węgrami.

Wiedeń 27. Listopada. Wyprawa Węgierska ma się rozpocząć dnia jutrzejszego. Kossuth miał oświadczyć, iż chciałby tylko dwóch Węgrów przy życiu pozostało, jeden z nich węgierskim ministrem wojny, a drugi ministrem skarbu będzie. Windischgrætz wezwał Węgrów, aby przestali kulfańcami spojonych używać, na co oni oświadczyli, iż lubo użytek takich kul jako prawem wojny dozwolony uznają, od tegoż się wstrzymać zechcą, jeżeli im Windischgrætz racę kongreskie dostawi.

Wiadomości zagraniczne.

Brandenburg 27. Listopada. Od wczoraj miasto ożywiło się trochę. Dla zapewnienia wolności narad, do dawniej załogi przybyło kilka batalionów piechoty, kilka szwadronów kirysyerów, batalion artyleryi i oddział policyi berlińskiej którą, rzecz dość zabawna, poczciwi brandeburczycy brah pierwotnie za deputowanych. Natura sejmu przyczyniła się także do ubezpieczenia narad, bo kościół katedralny przeznaczony na salę posiedzeń, leży na wyspie utworzonej przez dwie odnogi Hawli i tylko przystęp do niego jest przez dwa małe mosty. Burmistrz miasta Ziegler należy do lezby deputowanych w Berlinie na wypadki czekających.

Pierwsze posiedzenie zgromadzenia Narodowego w kościele katedralnym w Brandenburgu d. 27. b. m. O godzinie 10 zebrała się bardzo mała liczba deputowanych w sali posiedzeń, gdy ministrowie Brandenburg, Manteuffel, Strotha, Landenberg, Rintelen weszli i zajęli przeznaczone dla siebie miejsca. Trybuny obsadzone były gęsto publicznością; włoży ciał dyplomatycznego znajdował się tylko poseł turecki Dannud-Oghlu, i kilku sekretarzy ambassady angielskiej; resztę miejsc zajęli oficerowie i brandeburskie damy. W trybunie dziennikarzy znajdowali się liczni korespondenci berlińskich i innych dzienników. Gdy liczba deputowanych powiększyła się nieco, miejsce jednak prezydenta puste zo-

stało, podniósł się prezes rady ministrów i rzekł: Na rozkaz JKMości ogłaszam za otwarte na nowo zgromadzenie powołane do zebrania konstytucyj, a d. 9. b. m. odroczone, i wzywam go do ukonstytuowania się. Jak skoro to nastąpi proszę o uwiadomienie mnie o tém; abym mógł bezzwłocznie do wiadomości zgromadzenia podać pismo JKMości.

Natychmiast potem ministrowie opuścili salę. Kilka głosów: Prezes ze starszeństwa! inne: Brünnec! Brünnec zajął krzesło prezydenta. Odczytano listę imienną.

Brünnec chce zgromadzenie odroczyć. Silna opozycja i krzyki: Przódę ogłosz pan rezultat. Prezydujący po chwili wahania się: jest przytomnych deputowanych 154, zgromadzenie więc nie jest dość liczne, aby mogło obradom swoim nadać prawomocność. Wnoszę aby się Izba do jutra odroczyła. Nowy opór i głosy: Nie możemy nie stanowić.

Po półgodzinném zawieszeniu, Brünnec odczytuje list prezesa rady ministrów, w którym donosi, że przesłał królowi wiadomość o niedostatecznej liczbie deputowanych, a najwyższe królewskie postanowienie ogłosi Izbie na jutrzejszém posiedzeniu, które się odbędzie o godzinie 9 rano.

Natychmiast po posiedzeniu rozbiegła się wieść, że członkowie, którzy oświadczenia i protestacye złożyli, w skutek uwag Reichenspergera i Riedla, do Berlina bezzwłocznie wrócić postanowili. Liczba ich wynosi około 30.

Brandenburg 28. Listopada. (2 posiedzenie w katedrze.) Do godziny 11. i pół zebrała się większa na pozór liczba posłów niż wczoraj. Ministrowie przybywają i rozmawiają poufale z najbliższymi deputowanymi, szczególnie z panem Baumstark i Reichensperger. Ci udzielają swoim kolegom powziętych wiadomości. Po odczytaniu protokołu wczorajszej sessji prezes Brünnec wnosi zawieszenie posiedzenia na godzinę, poczem ma być przedstawionem coś bardzo ważnego. O 1. godzinie następuje ciąg dalszy. Lista imienna wykazuje obecność 159 członków. Po krótkiej pauzie wchodzi ministrowie. Deputowany Simson wnosi, aby dla braku kompletu odłożyć posiedzenie do środy 30, przytém zapowiada wniosek następujący: «Wysokie zgromadzenie zechce upoważnić ministerjum do powołania zastępców tych deputowanych, którzy we Czwartek nie stawiają się.» Hrabia Brandeburg: proszę o głos: (czyta) «Odczytany wniosek zgadza się zupełnie z zamiarami rządu i jeśli zgromadzenie przyjmie go, zapowiadamy z góry nasze zezwolenie, gdyż rząd pragnie jak najmocniej, aby rozpoczęte dzieło konstytucyjne jak najprędzej doprowadzone było do skutku (brawo). Zgromadzenie wniosek przyjmuje znaczną większością i na tém sessja zostaje zamknięta.

Rzym 16. Listopada. Dziś wybuchło powstanie, którego po zajęciach dni ostatnich, szczególnie zaś po zamordowaniu ministra Rossi, można się było spodziewać. Po 3godzinnej między ludem a gwardyą szwajcarską walce, w której z obu stron zaledwie kilku ludzi zginęło, rozruch się uspokoił. Papież zamianował nowe ministerjum, złożone z panów Mamiani (spraw zagranicznych), Galetti (spraw wewnętrznych), Lunati (finansów), Sterbini (handlu), Campello (wojny), Rosmini (do prezydencji w radzie i oświecenia), Sereni (sprawiedliwości). Co do zwołania sejmu ustawodawczego, wykonania uchwał Izby względem wojny o niepodległość i t. p. żądań ludu, papież oświadczył, że decyzyą w tej mierze

pozostawia Izbie deputowanych. O godzinie 6. Kwirynał był kompletnie oblężony; 6000 gwardyi obywatelskiej i wojska stanęło około niego, działa wymierzone były do głównej bramy pałacu, lud przedstawił papieżowi ultimatum, które ma w przeciągu godziny przyjąć, inaczej pałac wezmą szturmem i wszystko, prócz jego osoby, zgładzą. (Gaz. Augs.)

Mysłowice 26. Listopada. Na granicy ledwie o milę od nas obazuje w tej chwili korpus rossyjski składający się z 12.000. żołnierzy z 40. armatami; zaś nad granicą galicyjską stoi oddział drugi liczący około 10.000.

(A. Oder Z.)

Egypt. Donosiliśmy przed kilku dniami, że pasza Egiptu Mehmet Ali rozstał się z tym światem. Dzisiaj dowiadujemy się, że także jego następcą Ibrahim Pasza 9. Listopada r. b. żyć przestał. Względem objęcia żądu w Egypcie może łatwo między Francją i Anglią przyjść do nieporozumień. Zprawa należy następstwo do Abbas-Paszy, pomimo tego objął rządu tymczasowo Said-Pasza.

Geny targowe Tarnowskie z dnia 1. Grudnia 1848.

Korzec pszenicy 5 Złr. 12 gr. — Korzec żyta 5 Złr. 56. — Korzec jęczmienia 2 Złr. 52 gr. — Korzec owsa 1 Złr. 52. — Korzec grochu 4 Złr. 12 gr. — Korzec ziemniaków 2 Złr. — Centnar siana 54 gr. — Centnar słomy 28 gr. — Sąg lasowy drzewa twardego 6 Złr. 52 gr., miękiego 4 Złr. 52 gr. Mon. Konw.

Uwiedomienie. W redakcyi Gazety Tarnowskiej *Zgoda* można prenumerować *Tygodnik Wiejski*, pismo poświęcone oświacie ludu wiejskiego, wychodzące raz na tydzień w kaźden Czwartek w Wadowicach pod redakcyą obywat. księdza W. Wąsikiewicza. Przedpłata kwartalna wraz z opłatą pocztową wynosi na kwartał 40 gr. Mon. Konw. Czas już, byśmy szczerze, czynnie i energicznie o oświacie ludu wiejskiego pomyśleli; rozpowszechnienie dobrze redagowanego *Tygodnika Wiejskiego* wiele się do osiągnięcia tego wielkiego celu przyczynić może, a *nadzwyczajna taniość* onego, robi go dla kaźdego przyjaciela ludu łatwo przystępnym.

Redaktor odpowiedzialny i nakładca,

Karol Wilczyński.

Inseraty.

Podpisany jako opiekun przydany nieletnich dzieci po s. p. Adamie Włyńskim pozostałych, podaje do ogólnej wiadomości, iż do ulokowania na prawną hipotekę posiada kapitał tysiąc Reńskich K. Monetą tychże nieletnich własnością będących. — Ktoby więc życzył sobie wypożyczyć chociażby na czas dłuższy, raczy z wykazem hipotecznym usprawiedliwiającym własność i bezpieczeństwo, w przeciągu czterech tygodni do podpisanego do Kolbuszowy zgłosić się. Gdy bowiem ojezym nieletnich pan Jan Ostrowski, który sam ulokowaniem rzeczzonego kapitału zająć się pragnął, dotąd pomimo kilkakrotnych terminów rzeczzonego bezpieczeństwa hipotecznego niewykazał, podpisany trzymając kapitał, i od tegoż opłacając ojezymowi procent, w obce ręce za bezpieczeństwem hipotecznym wypożyczyć postanowił.

Kolbuszowa dnia 29. Listopada 1848.

[4]

Konstanty Rucki.